

RAČUNARSKA GRAFIKA

Predavanje broj: 12

Nastavna jedinica: OpenGL

Nastavne teme: Svetlo. Normale. Ambient. Diffuse. Specular. Emissive. Spot. materijali. Svetlo i materijali. Postavljanje svetla. Primer. Teksture: smeštanje, borders, mipmape, filteri, objekti, funkcije, ponavljanje, odsecanje.

Predavač: prof. dr Perica S. Štrbac, dipl. ing.

Literatura:

James D. Foley, Andries van Dam, Steven K. Feiner, John F. Hughes:
"Computer Graphics: Principles and Practice", 2nd ed. in C, Addison-Wesley,
1996.

Osvetljenje, normale

- Potrebno je u temenima definisati normale koje određuju proračun za pojedine tipove svetla.

- Normale se zadaju PRE komande glVertex komandom glNormal3{bsidf}:

```
void glNormal3{bsidf}(TYPE nx, TYPE ny, TYPE nz);
```

```
void glNormal3{bsidf}v(const TYPE *v);
```

- Automatska normalizacija (svođenje na jedinični vektor) je potrebna kada se koriste transformacije koje narušavaju normale (npr. scale) što se postiže kao što sledi:

```
glEnable(GL_NORMALIZE)
```

- U OpenGL-u moguće je:

- kreiranje,
 - selekcija,
 - pozicioniranje jednog ili više izvora svetlosti

- Razmatraju se sledeći tipovi svetla u OpenGLu:

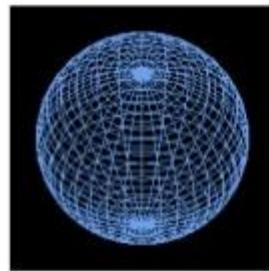
- ambient,
 - diffuse
 - specular.

Osvetljenje, ambient, difuse

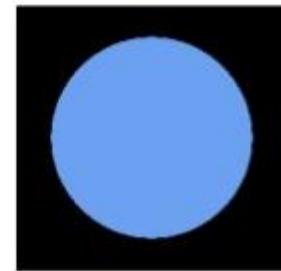
- **Ambient**

je svetlo koje dolazi iz svih pravaca tako da jednakost utiču na svaku tačku objekata na sceni.

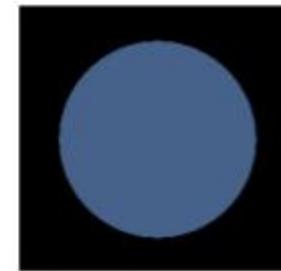
- Površine objekata na sceni su jednakost osvetljene u svim svojim tačkama.

Wireframe

1. Original Color

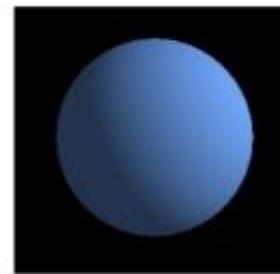

2. Original Color + Ambient

- **Diffuse**

je svetlo koje dolazi iz određenog pravca i "udara" u površinu objekta a onda se odbija od površine (prema uglu pod kojim pada).

- Ako svetlo pada pod uglom od 90 stepeni na površinu, ista će biti maksimalno osvetljena.

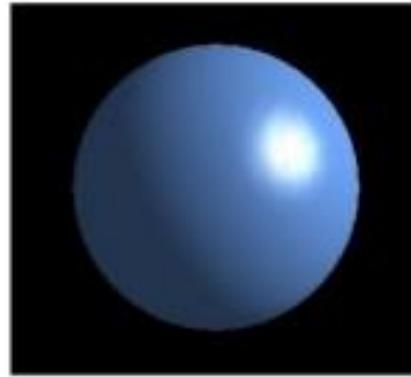
3. Original Color + Ambient
+ Diffuse

Osvetljenje, specular, emmisive

- **Specular** svetlo

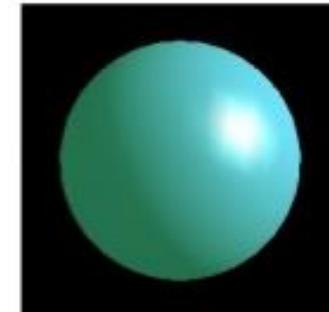
slično diffuse-u (direkciono je svetlo) samo što je veći uticaj osvetljenosti površine na koju pada od diffuse-a.

- Pošto stvara svetle tačke na mestima pada zove se **specular highlight**.
- Pošto je direkciono zavisi i od ugla pod kojim kamera posmatra scenu.

4. Original Color + Ambient
+ Diffuse + Specular

- Svetlo se formira kao kombinacija prethodnih izvora svetla.
- Ako se doda i **emmisive** kao sposobnost objekta da emituje svetlo dobija se slika:

5. Original Color + Ambient
+ Diffuse + Specular +
Emissive

Osvetljenje, materijali

- Npr. da bi se formiralo svetlo zelenog lasera vrednosti boja datog svetla bi bili:
 - Ambient $\text{RGBA} = (0.0, 0.07, 0.0, 1.0)$
 - Diffuse $\text{RGBA} = (0.0, 0.12, 0.0, 1.0)$
 - Specular $\text{RGBA} = (0.0, 0.98, 0.0, 1.0)$

Materijali

- Za dobijanje vizuelnih efekata postoji mogućnost da se poligonima dodele osim boje i određena svojstva (materijali).
- Kao i svetla, materijali imaju tri osnovna svojstva: ambient, diffuse i specular.
- Zavisno od tri atributa svetla i tri atributa materijala pikseli dobijaju završnu boju.
- Boja piksela se dobija proračunima parametara svetla i materijala, npr:
 - ambient svetlo : $(0.5, 0.5, 0.5, 1.0)$
 - ambient materijal : $(0.5, 1.0, 0.5, 1.0)$završna vrednost se dobija kao što sledi:
$$(0.5*0.5, 0.5*1.0, , 0.5*0.5, 1.0*1.0) = (0.25, 0.50, 0.25, 1.0)$$
 - Isto je i sa difuse i specular atributima.

Materijali

- Sledi kod koji koristi svetlo i materijal:

```
//belo svetlo
GLfloat ambientLight[] = { 1.0f, 1.0f, 1.0f, 1.0f };
//omoguci svetla
glEnable(GL_LIGHTING);
//ambient light postavljen preko vektora ambientLight
glLightModelfv(GL_LIGHT_MODEL_AMBIENT, ambientLight);
//sivi materijal
GLfloat gray[] = { 0.75f, 0.75f, 0.75f, 1.0f };
//materijal ambient i diffuse za prednje lice poligona
glMaterialfv(GL_FRONT, GL_AMBIENT_AND_DIFFUSE, gray);
//crtanje trugla na koga ce biti primenjeno prethodno
glBegin(GL_TRIANGLES);
    glVertex3f( -15.0f,  0.0f,  30.0f );
    glVertex3f(  0.0f, 15.0f,  30.0f );
    glVertex3f(  0.0f,  0.0f, -56.0f );
glEnd();
```

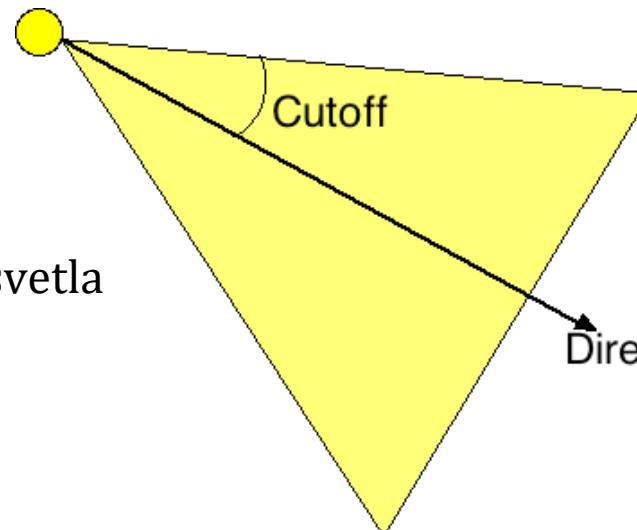
Materijali, color tracking

- Brži kod za davanje osobina materijala je color tracking:

```
// Enable color tracking  
  
glEnable(GL_COLOR_MATERIAL);  
  
glColorMaterial(GL_FRONT,GL_AMBIENT_AND_DIFFUSE);  
  
// Boja se dodeljuje naredbom glColor()  
  
glcolor3f(0.75f, 0.75f, 0.75f );  
  
glBegin(GL_TRIANGLES);  
  
    glVertex3f(-15.0f,0.0f,30.0f );  
    glVertex3f(0.0f, 15.0f, 30.0f );  
    glVertex3f(0.0f, 0.0f, -56.0f );  
  
glEnd();
```

Svetlo i materijal

- OpenGL garantuje 8 izvora svetla što je dato u konstanti MAX_LIGHTS .
- Specular parametar se koristi za definisanje stepena svetlucavosti materijala i njenu boju (metalik).
- Specular se definiše iz dve komponente:
 - specular - boja svetlucavosti
 - shininess - intenzitet svetlucavosti (od 1 do 128).

Spot svetlo

- Spot svetla su precizno usmereni izvori svetla
 - Defnisani su:
 - lokacijom odakle se emituju,
 - destinacijom - fokusom svetla
 - uglom kupe koju "prave" (parametar je polovina ugla)

Postavljanje svetla GL_LIGHT0

- Kreiranje spot svetla

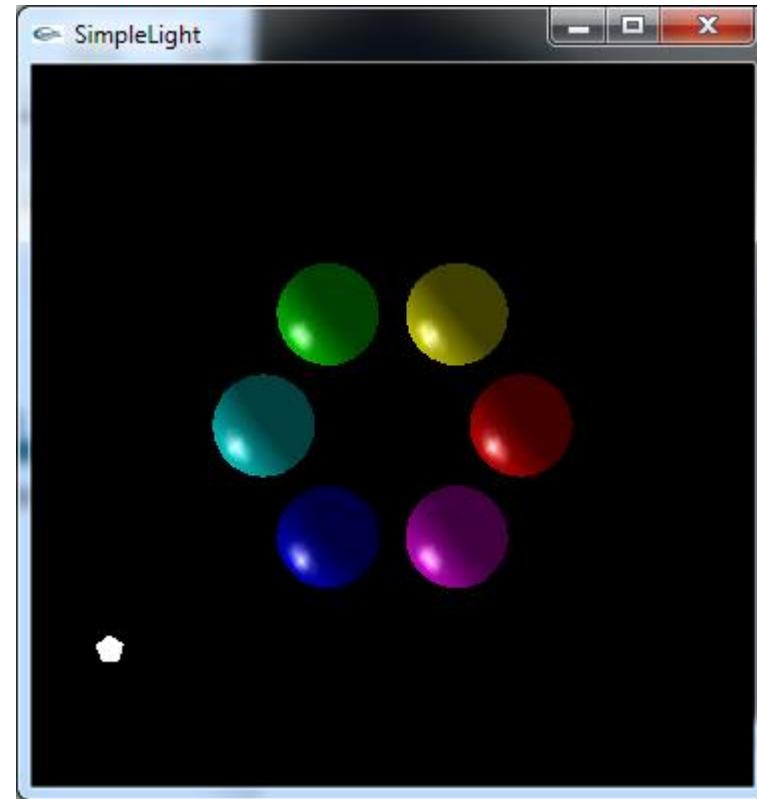
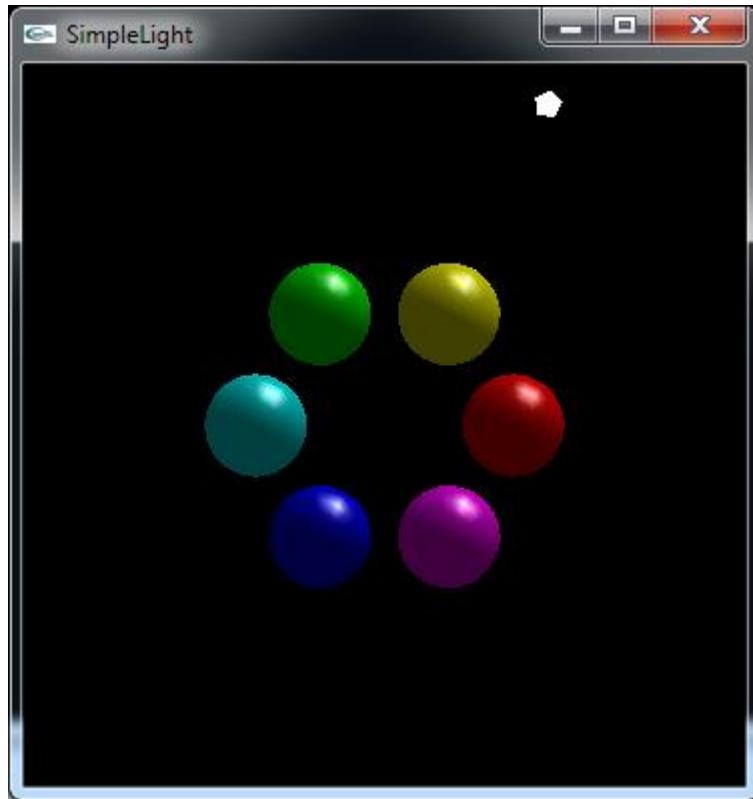
```
GLfloat lightPos[] = { 0.0f, 0.0f, 75.0f, 1.0f }; // poz. izvora svetla
GLfloat specular[] = { 1.0f, 1.0f, 1.0f, 1.0f };
GLfloat speccol[] = { 1.0f, 1.0f, 1.0f, 1.0f }; // boja svetlucavosti
GLfloat ambientLight[] = { 0.5f, 0.5f, 0.5f, 1.0f };
GLfloat spotDir[] = { 0.0f, 0.0f, -1.0f }; // destinacija svetla
glEnable(GL_DEPTH_TEST); // za uklanjanje skrivenih poligona
glFrontFace(GL_CCW); // standardno CCW smer za prednje lice poligona
glEnable(GL_CULL_FACE); // culling zadnjih strana poligona
// Enable lighting
 glEnable(GL_LIGHTING);
// opis svetla : light 0
 glLightModelfv(GL_LIGHT_MODEL_AMBIENT, ambientLight);
// Svetlo sastavljamo od difuse i specular komponenti
 glLightfv(GL_LIGHT0,GL_DIFFUSE,ambientLight);
 glLightfv(GL_LIGHT0,GL_SPECULAR,specular);
 glLightfv(GL_LIGHT0,GL_POSITION,lightPos); // pozicija u prostoru
 glLightfv(GL_LIGHT0,GL_SPOT_DIRECTION,spotDir); // destinacija
```

Postavljanje svetla GL_LIGHT0

```
// parametri za spot svetlo
// polovina ugla kupe svetla = 60
glLightf(GL_LIGHT0,GL_SPOT_CUTOFF,60.0f );
// omogucavanje svetla
 glEnable(GL_LIGHT0);
// color tracking
 glEnable(GL_COLOR_MATERIAL);
// svojsta materijala prednjeg lica poligona
 glColorMaterial(GL_FRONT, GL_AMBIENT_AND_DIFFUSE);
// dva parametra za spot
// boja svetlucavosti
 glMaterialfv(GL_FRONT, GL_SPECULAR,speccol );
// intenzitet svetlucavosti
 glMateriali(GL_FRONT, GL_SHININESS,128);
// boja pozadine
 glClearColor(0.0f, 0.0f, 0.0f, 1.0f );
// sada bi se crtali objekti
// na koje bi bilo primenjeno prethodno
```

Primer svetla koje kruži oko objekata

- Ideja je da se programira izvor svetlosti koji kruži oko kuglica različitih boja i gde se vidi efekat izvora svetlosti na tim kuglicama.

Primer svetla koje kruži oko objekata 1/9

```
#include <math.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include "GL/glut.h"// paziti kod mene je u projektu

//prototipovi
void myKeyboardFunc(unsigned char key, int x, int y);
void mySpecialKeyFunc(int key, int x, int y);
void drawScene(void);
void initRendering();
void resizeWindow(int w, int h);

// vrednosti za kontrolu osobina materijala
float Noemit[4] = { 0.0, 0.0, 0.0, 1.0 };      //crna, nema em.
float SphShininess = 50; // specular exponent kuglica.
float SphAmbDiff[6][4] = { // ambient/diffuse boja kuglica
{ 0.5, 0.0, 0.0, 1.0 }, // Red
{ 0.5, 0.5, 0.0, 1.0 }, // Yellow
{ 0.0, 0.5, 0.0, 1.0 }, // Green
{ 0.0, 0.5, 0.5, 1.0 }, // Cyan
{ 0.0, 0.0, 0.5, 1.0 }, // Blue
{ 0.5, 0.0, 0.5, 1.0 } // Magenta
};
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 2/9

```
float SphSpecular[4] = { 1, 1, 1, 1.0 };

// vrednosti osvetljenja
float ambientLight[4] = { 0.2, 0.2, 0.2, 1.0 };
float Lt0amb[4] = { 0.3, 0.3, 0.3, 1.0 };
float Lt0diff[4] = { 1.0, 1.0, 1.0, 1.0 };
float Lt0spec[4] = { 1.0, 1.0, 1.0, 1.0 };

float zeroPos[4] = { 0, 0, 0, 1 }; // ishodiste (x,y,z,w)
float dirI[4] = { 1, 0, 0, 0 }; // u beskonacnosti

int LightIsPositional = 0;
int RunMode = 1; // izvor svetla se kreće ili ne (1 ili 0)

float CurrentAngle = 0.0f; // tekuci ugao u stepenima
float AnimateStep = 0.5f; // korak animacije
// reakcija na koriscenje normalnih tastera
void myKeyboardFunc(unsigned char key, int x, int y)
{
    switch (key) {
        case 'r':
            RunMode = 1 - RunMode; // prebaci na drugu vrednost 0 <--> 1
    }
}
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 3/9

```
if (RunMode == 1) {
    glutPostRedisplay();
}
break;
case 's':
    RunMode = 1;
    drawScene();
    RunMode = 0;
    break;
case 'l':// lokalni light mode
    LightIsPositional = 1 - LightIsPositional;
    if (RunMode == 0) {
        drawScene();
    }
    break;
case 27:// Escape key
    exit(1);
}
}
// reakcija na koriscenje specijalnih tastera
void mySpecialKeyFunc(int key, int x, int y)
{
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 4/9

```
switch (key) {  
    case GLUT_KEY_UP:  
        if (AnimateStep < 5.0) { // gornje ogranicenje brzine  
            AnimateStep *= sqrt(2.0); // povecaj korak  
        }  
        break;  
    case GLUT_KEY_DOWN:  
        if (AnimateStep > 1.0e-3) { // donje ogranicenje brzine  
            AnimateStep /= sqrt(2.0); // umanji korak  
        }  
        break;  
    }  
}  
// crtanje scene  
void drawScene(void)  
{  
    int i;  
    // obrisi bafer boje i bafer dubine  
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);  
    if (RunMode == 1) {  
        // podesi parameter animacije  
        CurrentAngle += AnimateStep;
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 5/9

```
if (CurrentAngle > 360.0)
    CurrentAngle -= 360.0*floor(CurrentAngle / 360.0); // da nema ov.
}
// rotacija
glMatrixMode(GL_MODELVIEW); // modelview
glLoadIdentity(); // ucitavanje matrice identiteta
// postavljanje svetla na datu poziciju
glPushMatrix();
    glRotatef(CurrentAngle, 0.0, 0.0, 1.0); // rotacija oko z ose
    glTranslatef(7.0, 0.0, 0.0); // translacija
    // kuglica emituje svetlost (emissive)
    glMaterialfv(GL_FRONT_AND_BACK, GL_EMISSION, Lt0spec);
    glutSolidSphere(0.3, 5, 5); // crtanje kuglice
    glMaterialfv(GL_FRONT_AND_BACK, GL_EMISSION, Noemit); // nema em.
    if (LightIsPositional == 1) {
        glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, zeroPos); // poz. u ish.
    }
    else {
        glLightfv(GL_LIGHT0, GL_POSITION, dirI); // poz. u beskon.
    }
glPopMatrix();
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 6/9

```
// crtanje 6 kuglica razlicitih boja
for (i = 0; i<6; i++) {
    glMaterialfv(GL_FRONT_AND_BACK,GL_AMBIENT_AND_DIFFUSE,SphAmbDiff[i]);
    glMaterialfv(GL_FRONT_AND_BACK, GL_SPECULAR, SphSpecular);
    glMaterialf (GL_FRONT_AND_BACK, GL_SHININESS, SphShininess);
    glPushMatrix();
    glRotatef(60.0*(float)i, 0.0, 0.0, 1.0); // svaka rel. na 60 stepeni
    glTranslatef(2.5, 0.0, 0.0);
    glutSolidSphere(1.0, 20, 20);
    glPopMatrix();
}
// isprazni pipeline, swap-uj bafera
glFlush();
glutSwapBuffers();

if (RunMode == 1) {
    glutPostRedisplay(); // Trigger an automatic redraw for animation
}
}
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 7/9

```
// inicijalizacija renderovanja
void initRendering()
{
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);
    glEnable(GL_LIGHTING);
    glEnable(GL_LIGHT0);
    // ambient light
    glLightModelfv(GL_LIGHT_MODEL_AMBIENT, ambientLight);
    // Light 0
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_AMBIENT, Lt0amb );
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_DIFFUSE, Lt0diff );
    glLightfv(GL_LIGHT0, GL_SPECULAR, Lt0spec );
}
// reakcija na promenu velicine prozora
void resizeWindow(int w, int h)
{
    float viewWidth = 7.0; // postavljanje koeficijenta za w
    float viewHeight = 7.0; // postavljanje koeficijenta za h
    glViewport(0, 0, w, h);
    h = (h == 0) ? 1 : h;
    w = (w == 0) ? 1 : w;
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 8/9

```
glMatrixMode(GL_PROJECTION);
glLoadIdentity();
if (h < w) {
    viewWidth *= (float)w / (float)h;
}
else {
    viewHeight *= (float)h / (float)w;
}
gluOrtho2D(-viewWidth, viewWidth, -viewHeight, viewHeight);

// postavljanje OpenGL, definisanje reakcije na dogadjaje ulazak
// glavnu petlju osluskivanja dogadjaja
int main(int argc, char** argv)
{
    glutInit(&argc, argv);
    // RGB mod, dupli bafer, kontrola dubine
    glutInitDisplayMode(GLUT_DOUBLE | GLUT_RGB | GLUT_DEPTH);
    // pozicija i velicina glut prozora
    glutInitWindowPosition(10, 60);
    glutInitWindowSize(360, 360);
```

Primer svetla koje kruži oko objekata 9/9

```
glutCreateWindow("SimpleLight");
// inicijalizacija rendering scene
initRendering();
// postavljanje callback funkcija
glutKeyboardFunc(myKeyboardFunc); // reak. na "normalne" tastere
glutSpecialFunc(mySpecialKeyFunc); // reak. na "special" tastere
// callback funkcija za promenu velicine prozora
glutReshapeFunc(resizeWindow);
// moze se registrovati callback f-ja za slucaj kada glut
// nista ne radi
// glutIdleFunc( myIdleFunction );
// callback funkcija iscrtavanja scene
glutDisplayFunc(drawScene);
fprintf(stdout, "Press \"r\" to run, \"s\" to single step.\n");
// glavna glut petlja
glutMainLoop();
return(0);
}
```

Teksture

- Ideja je da se slika ili deo slike mapira na neki poligon.
- Specificiranje teksture

```
void glTexImage2D(GLenum target, GLint level, GLint components,  
                  GLsizei width, GLsizei height, GLint border,  
                  GLenum format, GLenum type, const GLvoid *pixels);
```

target

- GL_TEXTURE_2D ili GL_PROXY_TEXTURE_2D,

level

- nivo detalja, 0 za osnovnu mapu, n za n-ti nivo mipmape,

components

- broj komponenti boja (1,..,4), ili predefinisano (npr. GL_RGB, GL_RGBA)

width

- širina teksturne mape, mora biti $2^N + 2 * (\text{border})$

height

- visina teksturne mape, mora biti $2^M + 2 * (\text{border})$

border

- širina okvira (0 ili 1),

format

- format piksela (GL_RGB, GL_RGBA, GL_ALPHA, ...),

type

- tip podataka za piksele (GL_UNSIGNED_BYTE, GL_BYTE, GL_BITMAP, GL_UNSIGNED_SHORT, GL_SHORT, GL_UNSIGNED_INT, GL_INT, i GL_FLOAT),

*pixels

- pokazivač na bitmapu

Način smeštanja bitmape kao teksture

Specificiranje načina smeštanja bitmape koja se koristi kao tekstura

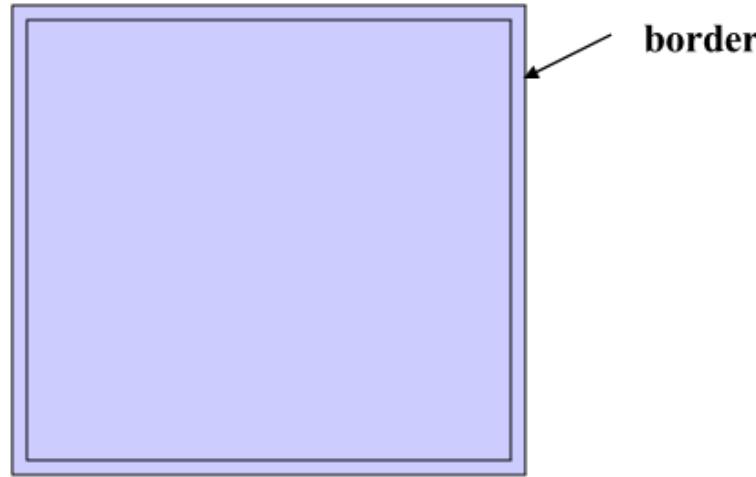
- Sledеćа funkcija mora se pozvati pre specifikacije teksture, tj. pre glTexImage.

```
void glPixelStore{if}( GLenum pname, GLfloat param );  
- pname - simboličko ime parametra koji se postavlja (GL_PACK_SWAP_BYTES,  
  GL_PACK_LSB_FIRST, GL_PACK_ROW_LENGTH, ... GL_UNPACK_ALIGNMENT ,  
  ..)  
- param - vrednost parametra
```

- Koristićemo samo GL_UNPACK_ALIGNMENT, koji može imati jednu od sledećih vrednosti:
 - 1 - poravnanje po bajtovima (byte-alignment),
 - 2 - svaki red mora imati paran broj bajtova,
 - 4 - poravnanje po rečima (word alignment)
 - 8 - poravnanje po dvostrukim rečima
- Ako je linija (vrsta) u bitmapi kraća od celobrojnog umnoška bajtova (zadatog u ovom parametru), podrazumeva se da je dopunjena do pune dužine.
Npr. BMP slike imaju poravnanje po rečima.

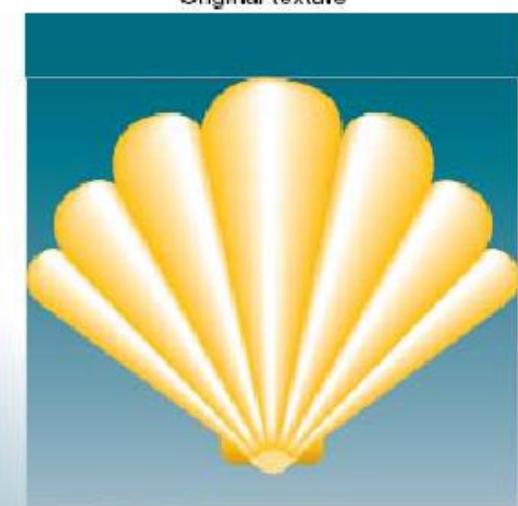
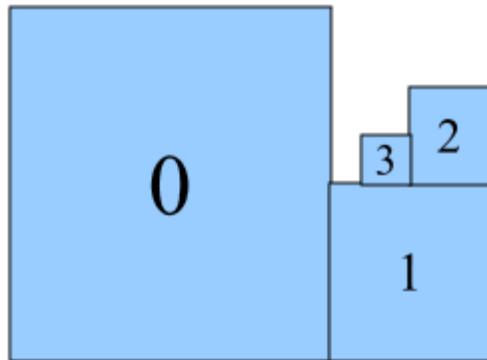
Okviri tekstura (borders)

- Da bi se koristile veće teksture nego što to omogućuje OpenGL i konkretna grafička kartica, mapa se može podeliti na više segmenta, koji se zatim učitavaju kao zasebne teksture.
- Prilikom računanja boje piksela, obično se ne uzima u obzir samo jedan teksel (piksel u teksturi), već se računa srednja vrednost nekoliko okolnih teksela (ili neka složenija funkcija).
- Da bi se korektno iscrtavale ivice, tj. da se ne bi videli "šavovi", sa svakim segmentom potrebno je učitati još jedan red (i kolonu) piksela, koji se ne iscrtavaju, već se koriste samo u funkcijama izračunavanja vrednosti piksela.

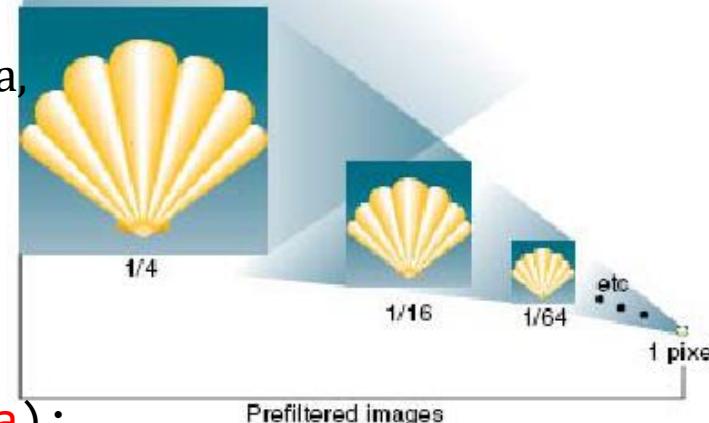
Višestruki nivoi detaljnosti - Mipmape

- Termin mipmap kreirao je Lance Williams 1983. u svom radu "Pyramidal Parametrics" kao skraćenicu latinske fraze *multim im parvo*, (mnoštvo na jednom mestu).

- Za automatsko generisanje Mipmapa od strane OpenGL-a potrebno je da se ima najdetaljnija mapa, (nivo 0) i ide pozivom funkcije:

```
int gluBuild2DMipmaps(  
    GLenum target, GLint components,  
    GLint width, GLint height,  
    GLenum format, GLenum type, void *data);
```


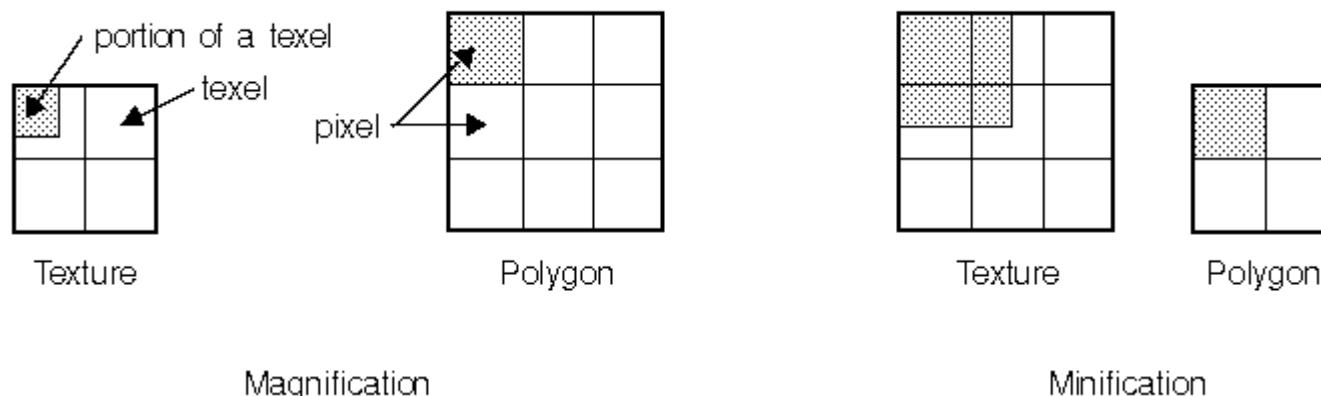
Parametri ove funkcije identični su istim takvim koji se koriste u glTexImage2D.

Zadavanje mipmappa

```
makeImages(); glPixelStorei(GL_UNPACK_ALIGNMENT, 1);
glGenTextures(1, &texName); glBindTexture(GL_TEXTURE_2D, texName);
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,GL_TEXTURE_WRAP_S, GL_REPEAT);
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,GL_TEXTURE_WRAP_T, GL_REPEAT);
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,GL_TEXTURE_MAG_FILTER,GL_NEAREST);
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D,GL_TEXTURE_MIN_FILTER,
                GL_NEAREST_MIPMAP_NEAREST);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 0, GL_RGBA, 32, 32, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage32);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 1, GL_RGBA, 16, 16, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage16);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 2, GL_RGBA, 8, 8, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage8);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 3, GL_RGBA, 4, 4, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage4);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 4, GL_RGBA, 2, 2, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage2);
glTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 5, GL_RGBA, 1, 1, 0,
            GL_RGBA, GL_UNSIGNED_BYTE, mipmapImage1);
glTexEnvf(GL_TEXTURE_ENV, GL_TEXTURE_ENV_MODE, GL_DECAL);
 glEnable(GL_TEXTURE_2D);
```

Filtriranje

- Mape tekstura jesu pravougaone kao stepen broja 2, ali nakon mapiranja na poligone i transformacija u screen koordinate, dolazi do distorzije
 - jednom pikselu na ekranu može da odgovara mali deo texela (uvećanje - **magnification**)
 - jednom pikselu na ekranu može da odgovaraju ogromne kolekcije texela (umanjenje - **minification**).
- Način na koji se vrši usrednjavanje ili interpolacija određuje se pozivima sledećih funkcija:
`glTexParameter(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_MAG_FILTER, GL_NEAREST);`
`glTexParameter(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_MIN_FILTER, GL_NEAREST);`

Vrednosti filtera i njihova značenja

- GL_TEXTURE_MAG_FILTER GL_NEAREST, GL_LINEAR
GL_TEXTURE_MIN_FILTER GL_NEAREST,
 GL_NEAREST_MIPMAP_NEAREST,
 GL_NEAREST_MIPMAP_LINEAR,
 GL_LINEAR,
 GL_LINEAR_MIPMAP_NEAREST,
 GL_LINEAR_MIPMAP_LINEAR
- GL_NEAREST – bira se teksel najbliži centru piksela
- GL_NEAREST_MIPMAP_NEAREST – bira se teksel najbliži centru piksela iz odgovarajućeg nivoa mipmape (teksel najbliže veličine sa datim pikselom)
- GL_NEAREST_MIPMAP_LINEAR – uvodi se linearna težinska funkcija 2x2 teksela najbliža centru piksela sa odgovarajućeg nivoa mipmape
- GL_LINEAR – težinsko linearno usrednjivanje 2x2 teksela najbliža centru piksela
- GL_LINEAR_MIPMAP_NEAREST – biraju se dva nivoa mipmape čije veličine teksela najviše odgovaraju veličini piksela na ekranu, a zatim se u njima bira teksel koji je najbliži centru piksela
- GL_LINEAR_MIPMAP_LINEAR – vrši se težinsko usrednjavanje dva susedna nivoa mipmape. Najsloženiji i najbolji metod.

Kreiranje i korišćenje objekata tekstura

- Imenovanje objekta teksture

```
void glGenTextures(GLsizei n, GLuint *textureNames);
```

- n – broj imena tekstura koje treba generisati
- textureNames – vektor u koji se smeštaju imena (identifikatori). 0 je rezervisano ime.

- Provera da li je neko ime iskorišćeno vrši se funkcijom:

```
GLboolean glIsTexture(GLuint textureName);
```

- Ako je ime generisano pomoću glGenTextures, ali nije povezano (bar jedan poziv glBindTexture), ili je obrisana, funkcija vraća GL_FALSE.

- Povezivanje teksture

```
void glBindTexture(GLenum target, GLuint textureName);
```

- target – npr. GL_TEXTURE_1D ili GL_TEXTURE_2D
- textureName – ime teksture (generisano glGenTextures funkcijom)
- Kada se koristi prvi put – kreira se novi objekat teksture i dodeljuje mu se ime.
- Kada se poziva za prethodno kreirani objekat – objekat teksture postaje aktivan.
- Kada se pozove za vrednost 0 – OpenGL prestaje da koristi objekte tekstura i vraća se na korišćenje neimenovanih default tekstura.

Funkcije tekstura

- Brisanje objekata tekstura
`void glDeleteTextures(GLsizei n, const GLuint *textureNames);`
 - Briše n objekata tekstura imena zadatih vektorom textureNames.
 - Ako se obriše objekat koji je trenutno aktivan (povezan), postaje aktivna default tekstura (kao da je pozvana glBindTexture za 0).
- Tekstura može u potpunosti da zameni boju modela, ali se može koristiti i za modulaciju boje ili se mešati sa bojom objekta. To se definiše funkcijom:
`void glTexEnv{if} (GLenum target, GLenum pname, TYPE param);`
`void glTexEnv{if}v(GLenum target, GLenum pname, TYPE *param);`
 - target - GL_TEXTURE_ENV
 - pname - GL_TEXTURE_ENV_MODE
 - param – može imati jednu od sledećih vrednosti:
 - GL_DECAL – tekstura u potpunosti menja boju fragmenata,
 - GL_REPLACE – za RGB interni format je isti GL_DECAL,
 - GL_MODULATE – boja fragmenta se moduliše teksturom,
 - GL_BLEND – vrednost boje koristi se kao alpha kanal za mešanje,
 - GL_ADD - vrednost boje je suma boja teksture i fragmenta.

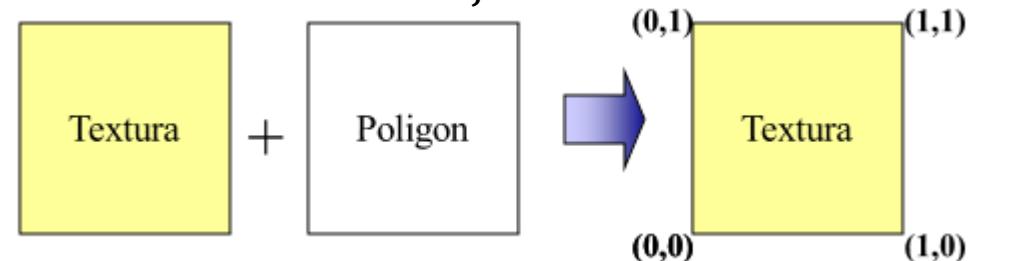
Dodela koordinata tekstura

- Koordinate tekstura određuje koji teksel u teksturi odgovara datom temenu. Između temena vrši se interpolacija.
 - Zadaju se funkcijom `glTexCoord` u okviru `glBegin - glEnd` bloka.

```
void glTexCoord{1234}{sifd} (TYPE s, TYPE t); //s,t,r,q  
void glTexCoord{1234}{sifd}v(TYPE *coords);
```

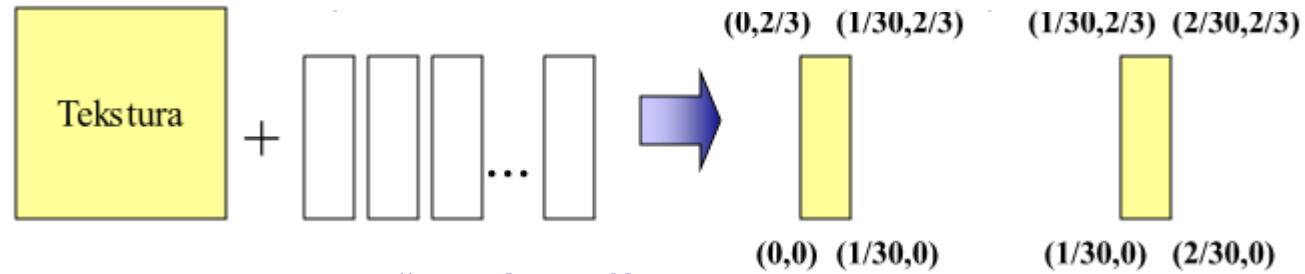
Koordinate tekstura su normalizovane [0.0, 1.0]. Ako se zada vrednost teksturne koordinate veće od 1.0, tada se koristi samo razlomljeni deo.

- Čitava tekstura mapira se na pravougaonu površinu

- Tekstura je viša od objekta

- Tekstura se omotava oko objekta

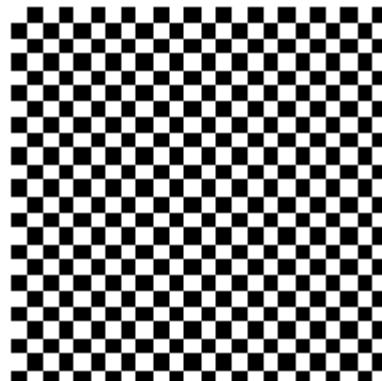

Ponavljanje tekstura

- Ponavljanje tekstura se dobija funkcijom
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_S, **GL_REPEAT**);
glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_T, **GL_REPEAT**);

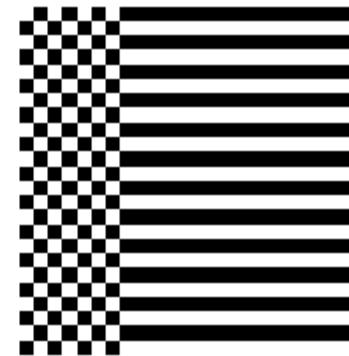
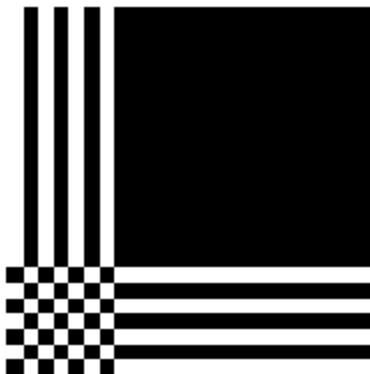
```
glBegin(GL_QUADS);
    glTexCoord2f(0.0, 0.0); glVertex3f(-2.0, -1.0, 0.0);
    glTexCoord2f(0.0, 3.0); glVertex3f(-2.0, 1.0, 0.0);
    glTexCoord2f(3.0, 3.0); glVertex3f( 0.0, 1.0, 0.0);
    glTexCoord2f(3.0, 0.0); glVertex3f( 0.0, -1.0, 0.0);

    glTexCoord2f(0.0, 0.0); glVertex3f( 1.0, -1.0, 0.0);
    glTexCoord2f(0.0, 3.0); glVertex3f( 1.0, 1.0, 0.0);
    glTexCoord2f(3.0, 3.0); glVertex3f( 2.4, 1.0, -1.4);
    glTexCoord2f(3.0, 0.0); glVertex3f( 2.4, -1.0, -1.4);
glEnd();
```


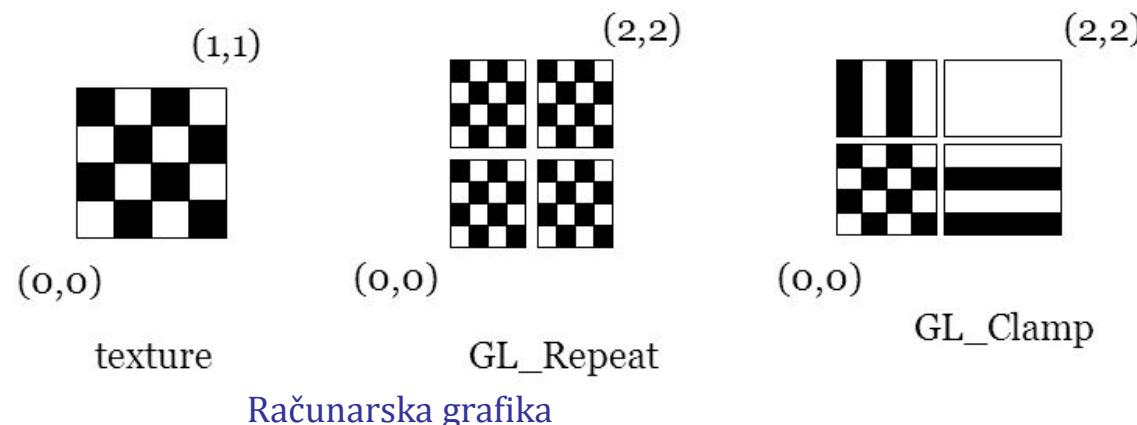
Odsecanje tekstura

- Odsecanje tekstura postiže se funkcijom:
`glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_S, GL_CLAMP);`
`glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_T, GL_CLAMP);`

`glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_S, GL_CLAMP);`
`glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_T, GL_REPEAT);`

- Dati su primeri : tekstura je mapirana cela, sa ponavljanjem po s,t te sa odsecanjem po s,t

Primer za teksture 1/6

```
#include "RgbImage.h" //klasa za ucitavanje bmp
#include "GL/glut.h" //u mom projektu
const GLuint n=4;
GLuint *textureName = new GLuint[n];

void loadTextureFromFile(GLuint &texid, char *filename)//from bmp
{
    glClearColor (0.0, 0.0, 0.0, 0.0);
    glShadeModel(GL_FLAT);
    glEnable(GL_DEPTH_TEST);
    RgbImage theTexMap( filename );
    glBindTexture(GL_TEXTURE_2D, texid);
    // pixel alignment
    glPixelStorei(GL_UNPACK_ALIGNMENT, 4);
    // postavljanje interpolacije
    glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_S, GL_REPEAT);
    glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_WRAP_T, GL_REPEAT);
    glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_MAG_FILTER, GL_NEAREST);
    glTexParameteri(GL_TEXTURE_2D, GL_TEXTURE_MIN_FILTER, GL_NEAREST);
    gluBuild2DMipmaps(GL_TEXTURE_2D, GL_RGB,
                      theTexMap.GetNumCols(), theTexMap.GetNumRows(),
                      GL_RGB, GL_UNSIGNED_BYTE, theTexMap.ImageData() );
}
```

Primer za teksture 2/6

```
void initFour( char* filenames[] )//load 4 textures
{
    glGenTextures(4, textureName);
    for ( int i=0; i<4; i++ ) {
        loadTextureFromFile( textureName[i], filenames[i] );// load tex#i
    }
}

void drawTextureQuad( int i )
{
    glBindTexture(GL_TEXTURE_2D, textureName[i]);

    glBegin(GL_QUADS);
        glTexCoord2f(0.0, 0.0); glVertex3f(-1.0, -1.0, 0.0);
        glTexCoord2f(0.0, 1.0); glVertex3f(-1.0, 1.0, 0.0);
        glTexCoord2f(1.0, 1.0); glVertex3f( 1.0, 1.0, 0.0);
        glTexCoord2f(1.0, 0.0); glVertex3f( 1.0, -1.0, 0.0);
    glEnd();
    glFlush();
}

}
```

Primer za teksture 3/6

```
void drawScene(void){  
    glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);  
    glEnable(GL_TEXTURE_2D);  
    glTexEnvf(GL_TEXTURE_ENV, GL_TEXTURE_ENV_MODE, GL_MODULATE);  
  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( -1.1f, 1.1f, 0.0f );    drawTextureQuad ( 0 );  
    glPopMatrix();  
  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( 1.1f, 1.1f, 0.0f );    drawTextureQuad ( 1 );  
    glPopMatrix();  
  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( -1.1f, -1.1f, 0.0f );    drawTextureQuad ( 2 );  
    glPopMatrix();  
  
    glPushMatrix();  
        glTranslatef( 1.1f, -1.1f, 0.0f );    drawTextureQuad ( 3 );  
    glPopMatrix();  
  
    glFlush();    glDisable(GL_TEXTURE_2D);  
}
```

Primer za teksture 4/6

```
void resizeWindow(int w, int h)
{
    float viewWidth = 2.2;
    float viewHeight = 2.2;
    glViewport(0, 0, w, h);
    h = (h==0) ? 1 : h;
    w = (w==0) ? 1 : w;
    glMatrixMode(GL_PROJECTION);
    glLoadIdentity();
    if ( h < w ) viewWidth *= (float)w/(float)h;
    else           viewHeight *= (float)h/(float)w;

    gluOrtho2D( -viewWidth, viewWidth, -viewHeight, viewHeight );

    glMatrixMode(GL_MODELVIEW);
    glLoadIdentity();
}

void keyboard (unsigned char key, int x, int y)
{
    switch (key) { case 27:exit(0);break; }
}
```

Primer za teksture 5/6

```
char* filenameArray[4] = {  
    "slike/WoodGrain.bmp",  
    "slike/LightningTexture.bmp",  
    "slike/IvyTexture.bmp",  
    "slike/RedLeavesTexture.bmp"  
};  
  
int main(int argc, char** argv)  
{  
    glutInit(&argc, argv);  
    glutInitDisplayMode(GLUT_SINGLE | GLUT_RGB | GLUT_DEPTH);  
    glutInitWindowSize(500, 500);  
    glutInitWindowPosition(100, 100);  
    glutCreateWindow(argv[0]);  
    initFour( filenameArray );  
    glutDisplayFunc(drawScene);  
    glutReshapeFunc(resizeWindow);  
    glutKeyboardFunc(keyboard);  
    glutMainLoop();  
    return 0;  
}
```

Primer za teksture - izlaz 6/6

